

Н.В. Якименко-Терещенко, д-р екон. наук, проф. (НТУ «ХПІ», Харків)

ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ СУБ'ЄКТІВ ГОТЕЛЬНОГО БІЗНЕСУ

В наш час суб'єкти готельного бізнесу України мають численні проблеми економічного, інфраструктурного та екологічного характеру. Для їх вирішення потрібно ухвалення дієвих та ефективних управлінських рішень, що ґрунтуються на інформаційному забезпеченні управлінського процесу, враховують стратегічні завдання розвитку підприємств готельного господарства. Особливу актуальність набувають такі об'єкти управління як витрати підприємств та собівартість готельних послуг.

Управління витратами дає змогу отримувати користувачам необхідну інформацію щодо обліку, планування, аналізу та контролю витрат на конкретному підприємстві.

Система управління витратами – це сукупність взаємопов'язаних елементів, методів і механізмів, що діють у межах функціональних обов'язків і утворюють певну цілісність, за допомогою яких узагальнюються процеси постачання, використання ресурсів, вирішуються чітко поставлені цілі, реалізуються тактичні і стратегічні плани. Вона спрямована на вирішення таких завдань: здійснення контролю за ходом господарської діяльності підприємства; виявлення тенденцій змін рівня, обсягу та структури витрат на обсяг виробництва та одиницю продукції; збір, аналіз інформації про витрати; нормування, планування витрат у розрізі елементів, виробничих підрозділів і видів продукції; пошук резервів економії ресурсів і оптимізації витрат тощо [1].

Елементом системи управління витратами суб'єктів готельного бізнесу є обліково-аналітичне забезпечення процесів управління. Його потрібно розглядати як систему формування, збору, аналітико-синтетичної обробки, накопичення та передачі обґрунтованої й релевантної обліково-аналітичної інформації, сформованої з використанням методів бухгалтерського обліку й економічного аналізу для прийняття управлінських рішень, здатних сприяти розвитку суб'єктів господарювання [2]. При цьому така система поєднує інформаційні технології та механізми реалізації забезпечувальних заходів, що підвищує інформаційну місткість даних про витрати підприємства й більш повно задовольняє потреби користувачів.

Сьогодні керівництво підприємств готельного господарства повинно сформувати дієву методику аналізу стану обліково-аналітичного забезпечення управління витратами. Її послідовними етапами є:

- аналіз інформаційного середовища управління витратами у розрізі основних блоків та їх наповнення;
- характеристика існуючих на підприємстві аналітичних підходів до управління витратами;
- визначення наявного стану обліково-аналітичного забезпечення управління витратами та рівня відповідності очікуванням основних суб'єктів управління;
- визначення «вузьких місць» та відповідальних осіб у сфері управління витратами для розроблення інструментарію оптимізаційних заходів.

Найбільш відповідальним етапом є проведення аналізу інформаційного середовища управління витратами у розрізі окремих інформаційних блоків: планово-організаційного, обліково-аналітичного, контрольно-мотиваційного, інституційного та ринкового. У межах обліково-аналітичного блоку має здійснюватися аналіз внутрішньої звітності та первинної облікової документації, визначатися основні аспекти обліку витрат, що наведені у наказі про облікову політику підприємства; здійснюватися аналіз первинної документації з позиції належного і повного відображення інформації про витрати; визначатися коректність інформаційного наповнення внутрішньої (управлінської) та зовнішньої (бухгалтерської, податкової та статистичної) звітності; аналізуватися підходи до формування собівартості послуг та розподілу непрямих витрат. Цей блок повинен найбільш конкретно висвітлити фактичний стан управління витратами підприємств готельного господарства.

Інформаційні джерела:

1. Формування обліково-аналітичного забезпечення управління витратами підприємств та їх об'єднань: монографія / А. А. Пилипенко, І. П. Дзьобко, О. В. Писарчук ; за заг. ред. докт. екон. наук, доцента Пилипенка А. А. – Х. : Вид. ХНЕУ, 2011. – 344 с.

2. Самбурська Н. І. Обліково-аналітичне забезпечення управління основними засобами: теорія і практика (на прикладі підприємств водопровідно-каналізаційного господарства): монографія / Н. І. Самбурська. – Полтава: РВВ ПУЕТ, 2015. – 289 с.